

Ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej

z dnia 5 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1629)

Spis treści

	Art.
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1–5
Rozdział 2. Ustanowienie zarządu sukcesyjnego	6–12
Rozdział 3. Zarząd przedsiębiorstwem w spadku do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego albo wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego	13–16
Rozdział 4. Zasady ogólne dotyczące wykonywania zarządu sukcesyjnego	17–25
Rozdział 5. Stosunki między właścicielami przedsiębiorstwa w spadku a zarządcą sukcesyjnym	26–28
Rozdział 6. Prowadzenie przedsiębiorstwa w spadku	29–35
Rozdział 7. Decyzje, działalność regulowana i wpisy do rejestru działalności regulowanej oraz innych rejestrów	36–45
Rozdział 8. Zarząd sukcesyjny w przypadku śmierci współnika spółki cywilnej	46–48
Rozdział 9. Daniny publiczne w okresie zarządu sukcesyjnego	49–50
Rozdział 10. Odwołanie zarządcy sukcesyjnego i inne zdarzenia powodujące utratę umocowania do pełnienia tej funkcji	51–58
Rozdział 11. Wygaśnięcie zarządu sukcesyjnego	59–60
Rozdział 12. Zmiany w przepisach	61–124
Rozdział 13. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	125–135

Wprowadzenie

Spis treści

	Nb
1. Zagadnienia wstępne	1
2. Ważność społeczna regulacji	2

3. Znaczna liczba innych zmienionych regulacji	3
4. Uzasadnienie	4
5. Długotrwałe postępowanie spadkowe przeszkodą w płynnej działalności przedsiębiorstwa	5
6. Cel regulacji	6
7. Odpowiedź na problemy przedsiębiorstw	7
8. Zarządca sukcesyjny a inne instytucje – wykonawca testamentu oraz kurator spadku	8

- 1 1. Zagadnienia wstępne.** Ustawa z 5.7.2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1629) wychodzi naprzeciw oczekiwaniom wielu właścicieli przedsiębiorstw, którzy mają problemy z zaplanowaniem sukcesji. Śmierć przedsiębiorcy w dotychczasowym stanie prawnym powodowała szereg komplikacji, dotyczących w szczególności sfery następstwa cywilnoprawnego oraz podatkowego. Brak jest regulacji pozwalających na płynne przejęcie prowadzonej działalności gospodarczej przez spadkobierców. Postępowanie spadkowe, często długotrwałe, szczególnie w przypadku sporów między spadkobiercami, tworzy okres niepewności co do bytu prawnego działającej jednostki gospodarczej. W przypadku braku porozumienia między spadkobiercami szanse na kontynuację działalności spadkodawcy nie są duże. Potrzeby społeczne w tym zakresie są zatem doniosłe.
- 2 2. Ważność społeczna regulacji.** Jak podkreśla się w Uzasadnieniu (s. 3–4) w Polsce na dzień 31.12.2016 r. funkcjonowało prawie 3 miliony osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz prawie 300 tysięcy spółek cywilnych (dane na podstawie systemu REGON). Ponad 80% osób rozpoczynających działalność gospodarczą wybiera najprostszą formę działalności indywidualnej. W CEIDG wpisanych jest około 2,4 mln przedsiębiorców. Ustawa regulująca kwestię sukcesji, szczególnie w przypadku firm rodzinnych, jest absolutnie niezbędna. Przedsiębiorcy, szczególnie działający już od kilkunastu, kilkudziesięciu lat na rynku, planują lub powinni planować sukcesję biznesu. Komentowana ustawa daje im narzędzie, aby, szczególnie w przypadku firm rodzinnych, międzypokoleniowe przekazanie dorobku życia przedsiębiorcy odbyło się płynnie, z jak najmniejszymi zakłóceniami.
- 3 3. Znaczna liczba innych zmienionych regulacji.** Komentowana ustawa ma za zadanie rozwiązać szereg problemów przedsiębiorców

z sukcesją, nie tylko w zakresie prawa cywilnego, ale również na innych polach prawnych. O kompleksowości proponowanych rozwiązań i jednocześnie o złożoności regulowanej problematyki świadczy m.in. lista zmienianych aktów prawnych. Ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej zmienia następujące ustawy:

- 1) ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.);
- 2) ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.);
- 3) ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.);
- 4) ustawa z 17.6.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1314 ze zm.);
- 5) ustawa z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.);
- 6) ustawa z 28.7.1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 644 ze zm.);
- 7) ustawa z 14.2.1991 r. – Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2291 ze zm.);
- 8) ustawa z 26.7.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm.);
- 9) ustawa z 15.2.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1888 ze zm.);
- 10) ustawa z 29.9.1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.);
- 11) ustawa z 29.6.1995 r. o statystyce publicznej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 997 ze zm.);
- 12) ustawa z 13.10.1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 869 ze zm.);
- 13) ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.);
- 14) ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1876 ze zm.);
- 15) ustawa z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.);
- 16) ustawa z 20.11.1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2157 ze zm.);

- 17) ustawa z 25.6.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1368 ze zm.);
- 18) ustawa z 3.7.2002 r. – Prawo lotnicze (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1183 ze zm.);
- 19) ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm.);
- 20) ustawa z 28.2.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.);
- 21) ustawa z 11.3.2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1221 ze zm.);
- 22) ustawa z 6.3.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646 ze zm.);
- 23) ustawa z 28.7.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 300 ze zm.);
- 24) ustawa z 24.8.2006 r. o podatku tonażowym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 381 ze zm.);
- 25) ustawa z 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1114 ze zm.);
- 26) ustawa z 5.11.2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2065 ze zm.);
- 27) ustawa z 19.11.2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 165 ze zm.);
- 28) ustawa z 6.7.2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 387 ze zm.).

4 4. Uzasadnienie. W Uzasadnieniu (s. 5–6) słusznie wskazano, iż: „W obecnym stanie prawnym wraz ze śmiercią przedsiębiorcy de facto kończy się byt prawny prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa jako «organizmu gospodarczego». Wiąże się z tym szereg problemów dotyczących sfery prawa prywatnego i publicznego, które w praktyce uniemożliwiają lub znacząco utrudniają kontynuację czy wznowienie działalności przedsiębiorstwa przez następców prawnych przedsiębiorcy.

Do najważniejszych z nich należą:

- 1) brak «ośrodka decyzyjnego» – jednej osoby uprawnionej do prowadzenia spraw przedsiębiorstwa i samodzielnej reprezentacji wszystkich następców prawnych;
- 2) ograniczone możliwości posługiwania się, choćby tymczasowo, firmą przedsiębiorcy, która identyfikuje w obrocie prawnym nie tylko jego, ale także jego przedsiębiorstwo;

- 3) wygaśnięcie umów o pracę zawartych przez przedsiębiorcę i – co do zasady – pełnomocnictw dla pracowników i współpracowników;
- 4) wygaśnięcie lub brak faktycznej możliwości wykonywania umów cywilnoprawnych związanych z działalnością przedsiębiorstwa;
- 5) wygaśnięcie decyzji administracyjnych niezbędnych do prowadzenia danego rodzaju działalności gospodarczej (np. koncesje, licencje i zezwolenia);
- 6) ograniczone możliwości przejęcia uprawnień i obowiązków podatkowych (zob. np. art. 97 § 2 OrdPod);
- 7) trudności z dostępem do rachunku bankowego prowadzonego na potrzeby działalności przedsiębiorstwa i z dokonywaniem z niego wypłat;
- 8) obowiązek zwrotu pomocy publicznej otrzymanej na podstawie umów, które nie zostały jeszcze wykonane, w całości wraz z odsetkami od dnia jej przekazania przez podmiot finansujący”.

5. Długotrwałe postępowanie spadkowe przeszkodą w płynnej działalności przedsiębiorstwa. Praktyka wskazuje, iż czas trwania procedur związanych ze stwierdzeniem nabycia spadku i jego działem, zwłaszcza w przypadku trudności w znalezieniu spadkobierców, przeprowadzeniu postępowania spadkowego czy sporów między następcami, znacznie utrudnia, a często w ogóle uniemożliwia kontynuację działalności przedsiębiorstwa. W obecnym stanie prawnym sytuacji spadkobierców nie ułatwia szereg rozwiązań ze sfery prawa administracyjnego i podatkowego. Brak możliwości kontynuacji działalności stanowi ogromną barierę w płynnym przejęciu przedsiębiorstwa przez sukcesorów. Podobne problemy występują w przypadku spółek cywilnych, pozostających wciąż popularną formą prowadzenia działalności gospodarczej. Również wtedy śmierć współnika, szczególnie, gdy nie zapisano w umowie spółki możliwości przejęcia praw i obowiązków przez spadkobierców, równa się rozwiązaniu spółki i zakończeniu działalności (w przypadku spółek dwuosobowych).

6. Cel regulacji. Celem, jaki postawił sobie ustawodawca, jest **6** zapewnienie przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi warunków do zachowania ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa po ich śmierci. Jak stwierdzono w Uzasadnieniu, z czym w pełni należy się zgodzić, „przedsiębiorstwo należy postrzegać jako dobro prawne, mające nie tylko wartość majątkową i gospodarczą, ale także społeczną”

(Uzasadnienie, s. 8). Celem pośrednim jest, w pełni zasadne, wzmocnienie ochrony praw osób trzecich związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, w tym przede wszystkim pracowników (por. *M. Zbucka*, Skutki prawne śmierci pracodawcy, Warszawa 2018, s. 341 i n.), kontrahentów i podmiotów współpracujących z przedsiębiorcą.

7 7. Odpowiedź na problemy przedsiębiorstw. Z pewnością takiej regulacji w polskim prawie brakuje, trafnie zdiagnozowano występujący na wielu płaszczyznach problem. Zasadniczą zaletą proponowanych rozwiązań jest ich kompleksowość. Dostrzeżono, że nie wystarczy rozwiązać problem na płaszczyźnie prawa cywilnego, wprowadzając kolejną instytucję do prawa spadkowego, ale że realizacja założonych celów wymaga spojrzenia dużo szerszego – wychodząc od regulacji cywilnoprawnych, poprzez prawo pracy, aż do zagadnień administracyjnoprawnych i podatkowych. Rozwiązania w zakresie prawa cywilnego byłyby dalece niewystarczające bez regulacji administracyjnoprawnych (pozwalających na kontynuację działalności na podstawie przyznanых spadkodawcy koncesji, zezwoleń itd.) oraz podatkowych, pozwalających na przyjęcie ciągłości istnienia podatnika (zob. *S. Babiarz*, Następstwo prawne spadkobierców i zapisobierców zwykłych w prawie podatkowym, Warszawa 2013, s. 302 i n.; *A. Mariański* (red.), Prawa i obowiązki następców prawnych w prawie podatkowym, Warszawa 2001, s. 191 i n.). W innym wypadku cele stawiane przed regulacją nie byłyby w żaden sposób spełnione. Oczywiście jest, iż usunięcie barier w tym zakresie ma podstawowe znaczenie przede wszystkim dla przedsiębiorstw rodzinnych. Z pewnością dalsze funkcjonowanie przedsiębiorstwa należy postrzegać też przez pryzmat zysków społecznych – zachowania miejsc pracy, terminowego regulowania należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych, zachowania przedsiębiorstwa jako całości gospodarczej, stanowiącej dorobek często wielu lat życia przedsiębiorcy.

8 8. Zarządca sukcesyjny a inne instytucje – wykonawca testamentu oraz kurator spadku. Najważniejszą zaletą wprowadzonej regulacji jest rozwiązanie związane nie z cywilnoprawnym zarządem majątkiem, gdyż ten może być przynajmniej częściowo osiągnięty poprzez inne instytucje, takie jak wykonawca testamentu czy kurator spadku, a uregulowanie następstwa w przepisach innych niż cywilnoprawne, a więc kontynuacja licencji, koncesji i zezwoleń, zachowanie ciągłości podatkowej, kontynuacja stosunków pracy. Wszystkie te rozwiązania umożliwiają płynną kontynuację działalności przedsiębior-

stwa. Przykładem takiej istotnej zmiany jest przewidziana w art. 72 ZarzSukcU nowelizacja ZasEwidPodU, pozwalająca na zachowanie numeru NIP, przez przejście na przedsiębiorstwo w spadku do czasu wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego lub uprawnienia do jego powołania.

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres przedmiotowy]

Ustawa reguluje zasady tymczasowego zarządzania przedsiębiorstwem po śmierci przedsiębiorcy, który we własnym imieniu wykonywał działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanej dalej „CEIDG”, oraz kontynuowania działalności gospodarczej wykonywanej z wykorzystaniem tego przedsiębiorstwa.

Spis treści

	Nb
1. Założenia ustawy	1
2. Tymczasowość rozwiązań	2
3. Zasady zarządzania przedsiębiorstwem	3
4. Kontynuowanie działalności gospodarczej	4
5. Zakres podmiotowy ustawy	5
6. Niewykonywanie działalności gospodarczej	6
7. Brak składników majątkowych służących działalności gospodarczej	7
8. Pojęcie przedsiębiorcy	8
9. Pojęcie i funkcjonowanie CEIDG	9
10. Wyłączenie rolników	10
11. Zakres wyłączeń	11

1. **Założenia ustawy.** Artykuł 1 ZarzSukcU określa podstawowe cele ustawy oraz jej zakres podmiotowy. Tak więc ustawa ma regulować zasady tymczasowego zarządzania przedsiębiorstwem oraz kontynuowania działalności gospodarczej po śmierci przedsiębiorcy.

2. **Tymczasowość rozwiązań.** Komentowana ustawa ma w założeniu zawierać regulacje **tymczasowe**. Celem tych rozwiązań, a przede wszystkim instytucji zarządu sukcesyjnego, jest jednak osiągnięcie trwałych skutków w postaci kontynuacji działalności gospodarczej

przez osobę (osoby), która na skutek spadkobrania lub np. sprzedaży przedsiębiorstwa będzie już na stałe zarządzać przedsiębiorstwem. Zarząd sukcesyjny jest więc instytucją przejściową i należy interpretować przepisy ustawy, biorąc pod uwagę to założenie.

- 3 **3. Zasady zarządzania przedsiębiorstwem.** Zasady zarządzania przedsiębiorstwem odnoszą się do możliwości podejmowania decyzji w ramach działalności gospodarczej zmarłego, ale odnoszą się przede wszystkim do możliwości uczestniczenia w obrocie gospodarczym przez dokonywanie czynności prawnych dotyczących przedsiębiorstwa.
- 4 **4. Kontynuowanie działalności gospodarczej.** Ustawodawca tworzy tu fikcję prawną, oddzielając prowadzenie działalności gospodarczej od osoby samego przedsiębiorcy. W ten sposób możemy mówić o kontynuowaniu działalności gospodarczej zmarłego, tak więc zachowana jest ciągłość tejże działalności. Służą temu regulacje dotyczące nie tylko problematyki cywilnoprawnej, ale podatkowej, administracyjnej itd. Jest to stan tymczasowy, który trwa do czasu przejścia przedsiębiorstwa przez następcę prawnego (spadkobiercę, zapisobiercę windykacyjnego, nabywcę przedsiębiorstwa).
- 5 **5. Zakres podmiotowy ustawy.** Ustawa określa zakres podmiotowy przez odwołanie się do CEIDG, która działa na podstawie CEIDGU. Zadaniem CEIDG jest, zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 CEIDGU ewidencjonowanie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. Tak więc jeżeli ktoś jest wpisany do CEIDG, to nie ma potrzeby badać, czy jest on przedsiębiorcą czy nie. Jeżeli znajduje się w ewidencji, to podlega regulacjom zawartym w ZarzSukcU.
- 6 **6. Niewykonywanie działalności gospodarczej.** Nie można wykluczyć, iż osoba wpisana jako przedsiębiorca do ewidencji w rzeczywistości nie prowadzi działalności gospodarczej, nigdy jej nie podjęła (np. z powodu śmierci). Jednak jeżeli jest możliwość podjęcia działalności i są też składniki majątkowe, za pomocą których można byłoby ją wykonywać, to uznać należy, iż w takiej sytuacji również taka osoba podlega ZarzSukcU. Ustawa wyraźnie dopuszcza stosowanie rozwiązań w niej zawartych w przypadku zawieszenia działalności gospodarczej.
- 7 **7. Brak składników majątkowych służących działalności gospodarczej.** Jeżeli nie ma składników majątkowych, za pomocą których

przedsiębiorca wykonuje lub ma wykonywać taką działalność, to komentowana ustawa nie ma zastosowania. Natomiast jeżeli takie składniki majątkowe są, ale nie spełniają warunków uznania za przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ KC, kontynuowanie działalności gospodarczej na zasadach określonych w komentowanej ustawie jest możliwe (szerzej kom. do art. 2 Nb 5–7).

8. Pojęcie przedsiębiorcy. Przedsiębiorcą jest, zgodnie z art. 43¹ 8 KC, osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 KC, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Zgodnie z art. 4 ust. 1 PrPrzed przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. W rozumieniu Zarz-SukcU przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, która prowadzi we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową na podstawie wpisu do CEIDG. Decydującym kryterium jest zatem kwalifikacja wynikająca z przepisów publicznego prawa gospodarczego, nie cywilnoprawnego pojęcia przedsiębiorcy.

9. Pojęcie i funkcjonowanie CEIDG. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, w myśl art. 2 CEIDGU, jest elektronicznym rejestrem przedsiębiorców będących osobami fizycznymi. CEIDG prowadzi w systemie teleinformatycznym minister właściwy do spraw gospodarki. Zadaniem CEIDG jest przede wszystkim ewidencjonowanie i udostępnianie informacji o przedsiębiorcach będących osobami fizycznymi oraz udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie. Rozpoczęcie działalności gospodarczej następuje po złożeniu bezpłatnego wniosku o wpis do CEIDG przez wprowadzenie danych podlegających wpisowi do systemu teleinformatycznego.

10. Wyłączenie rolników. Zgodnie z art. 3 PrPrzed działalnością 10 gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Rolnicy z reguły spełniają tak określoną definicję (z wyjątkiem sytuacji, gdy prowadzą gospodarstwo socjalne, produkując tylko na własne potrzeby). Nie ulega wątpliwości, iż rolnicy są w zdecydowanej większości przedsiębiorcami w rozumieniu powołanego przepisu, a także art. 43¹ KC. Jednak są wyłączeni spod zastosowania przepisów PrPrzed, zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy, w tym nie podlegają rejestracji w CEIDG. Zgodnie

z art. 4 CEIDGU przepisów dotyczących wpisu do ewidencji nie stosuje się do działalności, o której mowa w art. 6 ust. 1 PrPrzed. W pewnych przypadkach rolnik będzie jednak objęty zakresem zastosowania ZarzSukcU (zob. komentarz do art. 2 Nb 22).

11 11. Zakres wyłączeń. Zgodnie z art. 6 ust. 1 PrPrzed przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
- 2) wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- 3) wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrow wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z 12.5.2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1159 ze zm.);
- 4) działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 ust. 1 PDOFiz.

Nie jest więc możliwe zastosowanie ZarzSukcU do działalności rolniczej. Uznać należy, iż wyłączenie działalności rolniczej i gospodarstw rolnych spod działania przepisów ustawy jest niekorzystne dla osób prowadzących działalność rolniczą. Nie jest też zrozumiałe, dlaczego ułatwienia w sukcesji nie obejmą również rolników, których działalność nie odbiega od aktywności innych przedsiębiorców.

Art. 2. [Pojęcie przedsiębiorstwa w spadku]

1. Przedsiębiorstwo w spadku obejmuje składniki niematerialne i materialne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, stanowiące mienie przedsiębiorcy w chwili jego śmierci.

2. Jeżeli w chwili śmierci przedsiębiorcy przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025, 1104 i 1629) stanowiło w całości mienie przedsiębiorcy i jego małżonka, przedsiębiorstwo w spadku obejmuje całe to przedsiębiorstwo.

3. Przedsiębiorstwo w spadku obejmuje także składniki niematerialne i materialne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej, nabyte przez zarządcę sukcesyjnego albo na podstawie czynności, o których mowa w art. 13, w okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego albo wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego.

4. W przypadkach, o których mowa w rozdziale 8, przepisy ustawy odnoszące się do przedsiębiorstwa w spadku stosuje się odpowiednio do udziału przedsiębiorcy w majątku wspólnym wspólników spółki cywilnej.

Spis treści

	Nb
I. Przedsiębiorstwo w spadku	1–12
1. Przedmiot zarządu sukcesyjnego	1
2. Definicja przedsiębiorstwa w KC	2
3. Przedsiębiorstwo jako mienie przedsiębiorcy i jego małżonka	3
4. Uzasadnienie	4
5. Wątpliwość co do pojęcia przedsiębiorstwa	5
6. Pojęcie przedsiębiorstwa w spadku	6
7. Uzasadnienie	7
8. Przedsiębiorstwo jako mienie przedsiębiorcy i małżonka	8
9. Wielość przedsiębiorstw	9
10. Jeden zarządca sukcesyjny	10
11. Wielość przedsiębiorstw a małżeństwo	11
12. Pojęcie mienia	12
II. Składniki przedsiębiorstwa	13–19
1. Składniki przeznaczone do działalności gospodarczej	13
2. Składniki przedsiębiorstwa	14
3. Składniki nabyte	15
4. Osoby uprawnione do nabywania składników	16
5. Własność składników przedsiębiorstwa w spadku nabytych w trakcie sprawowania zarządu sukcesyjnego	17
6. Dwa rodzaje masy spadkowej	18
7. Zobowiązania	19
III. Zagadnienia pozostałe	20–22
1. Udział w spółce cywilnej	20
2. Czas istnienia przedsiębiorstwa w spadku	21
3. Gospodarstwo rolne a przedsiębiorstwo	22